

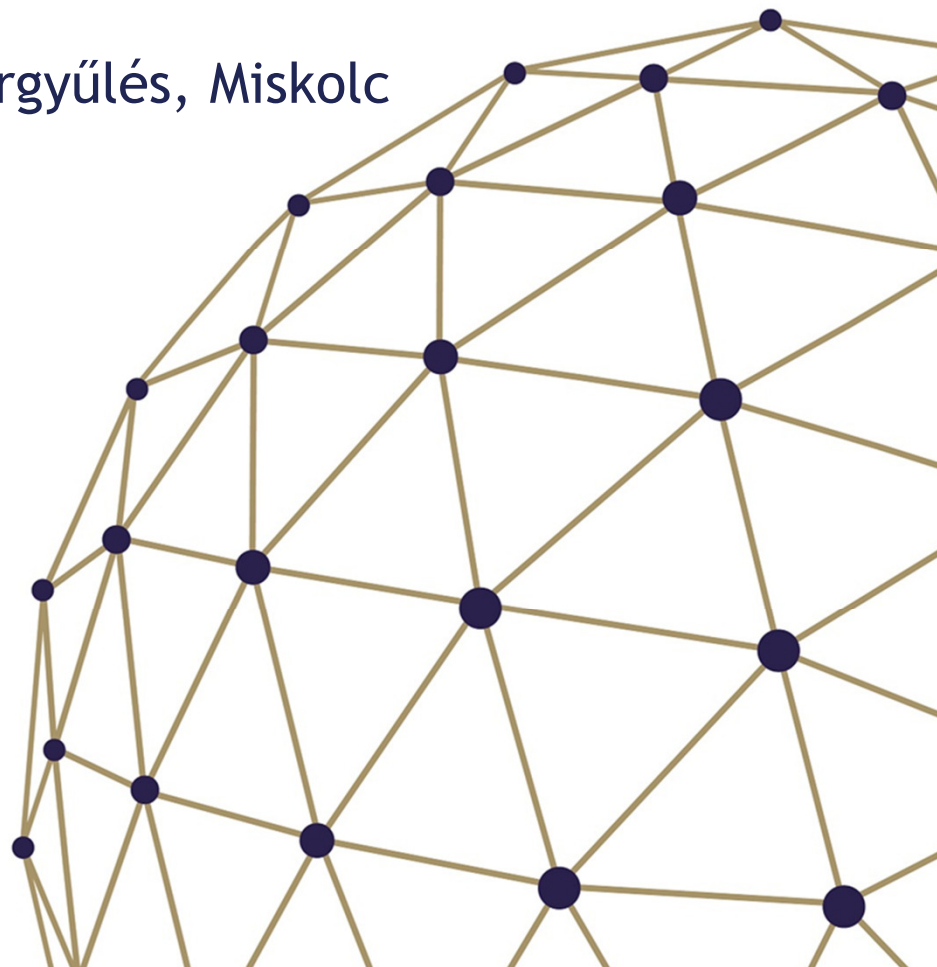
Bankrendszer nélkül nincs tartós, 3 százalék feletti gazdasági növekedés

Nagy Márton

Alelnök

53. Közgazdász-vándorgyűlés, Miskolc

2015. szeptember 5.

Főbb üzenetek

1. Vállalati hitelezés a „credit crunch” után a hitel nélküli növekedés/felzárkózás fázisába kerülhet. Kérdés lesz-e növekedést támogató hitelezés?
 - ✓NHP kivezetésre kerül fokozatosan
 - ✓Felgyorsuló EU-forrás lehívások, de csak 2017-től
 - ✓Nagyobb banki hitelezés
2. MARK Zrt. őszi indulása katalizálhatja a banki portfóliótisztítást
3. A bankrendszer konszolidációja időben elhúzódó folyamat
 - ✓Könyv szerinti érték alatti piaci ár hátráltatja
 - ✓Portfólió tisztítás és javuló növekedési kilátások segíthetik
 - ✓A passzív bankok is „kivonuló” bankok

Sokkal erősebbé vált a bankrendszer az elmúlt két évben, de van még teendő

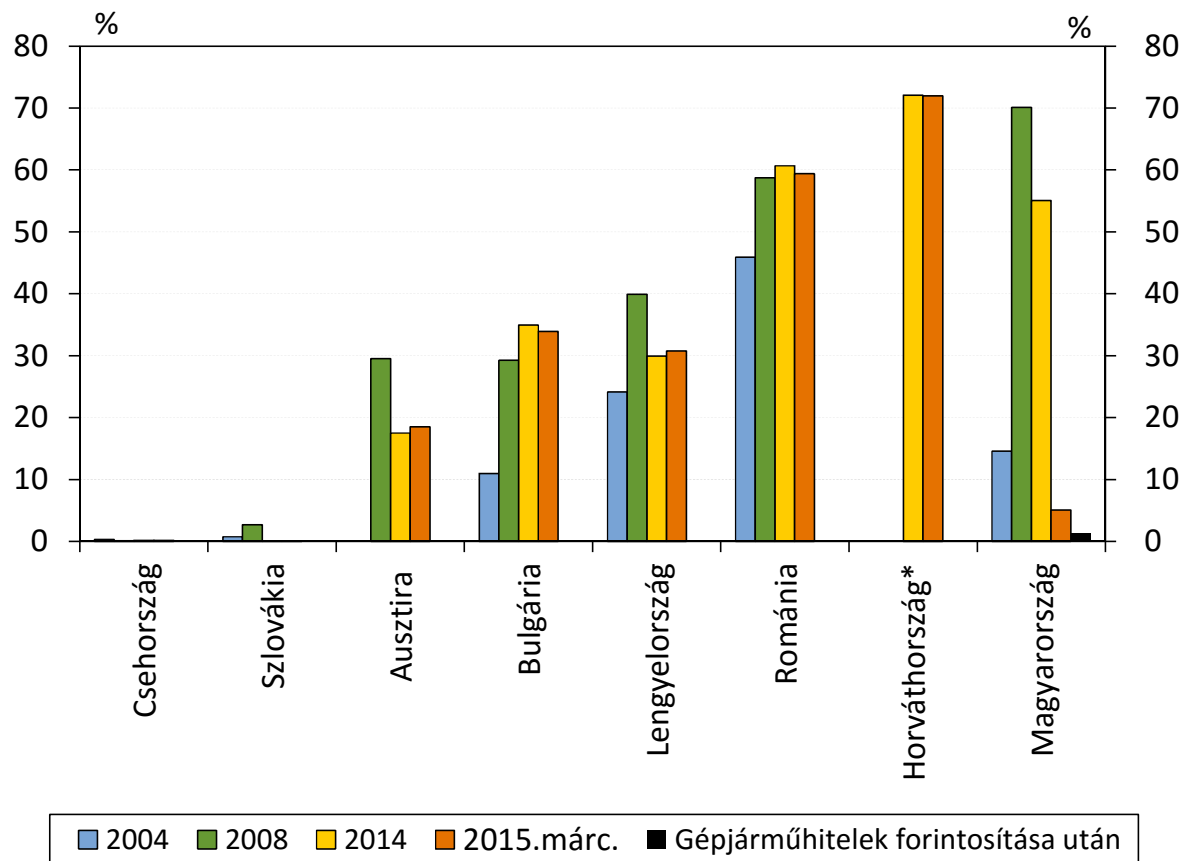
Eszközök	Források
<ul style="list-style-type: none">✓ Háztartások devizahiteleinek kivezetése✓ Állampapír állomány növelése, kéthetes betét csökkentése✗ Fenntartható növekedést támogató vállalati hitelezés✗ Nemteljesítő hitelállomány (vállalati projekt hitel)	<ul style="list-style-type: none">✓ Stabil források bevonásának ösztönzése✓ Rövid külső forrásokra és derivatív piacokra (devizaswap) való ráutaltság mérséklése

✗ A bankrendszer konszolidációja is befejezetlen

Devizahitelek: a forintosítással a legjelentősebb kockázat eltűnik a bankrendszeri mérlegből

A devizahitelek aránya a háztartási hitelállományon belül

* Megjegyzés: Horvátország esetén 2010 előtti adatok nem állnak rendelkezésre

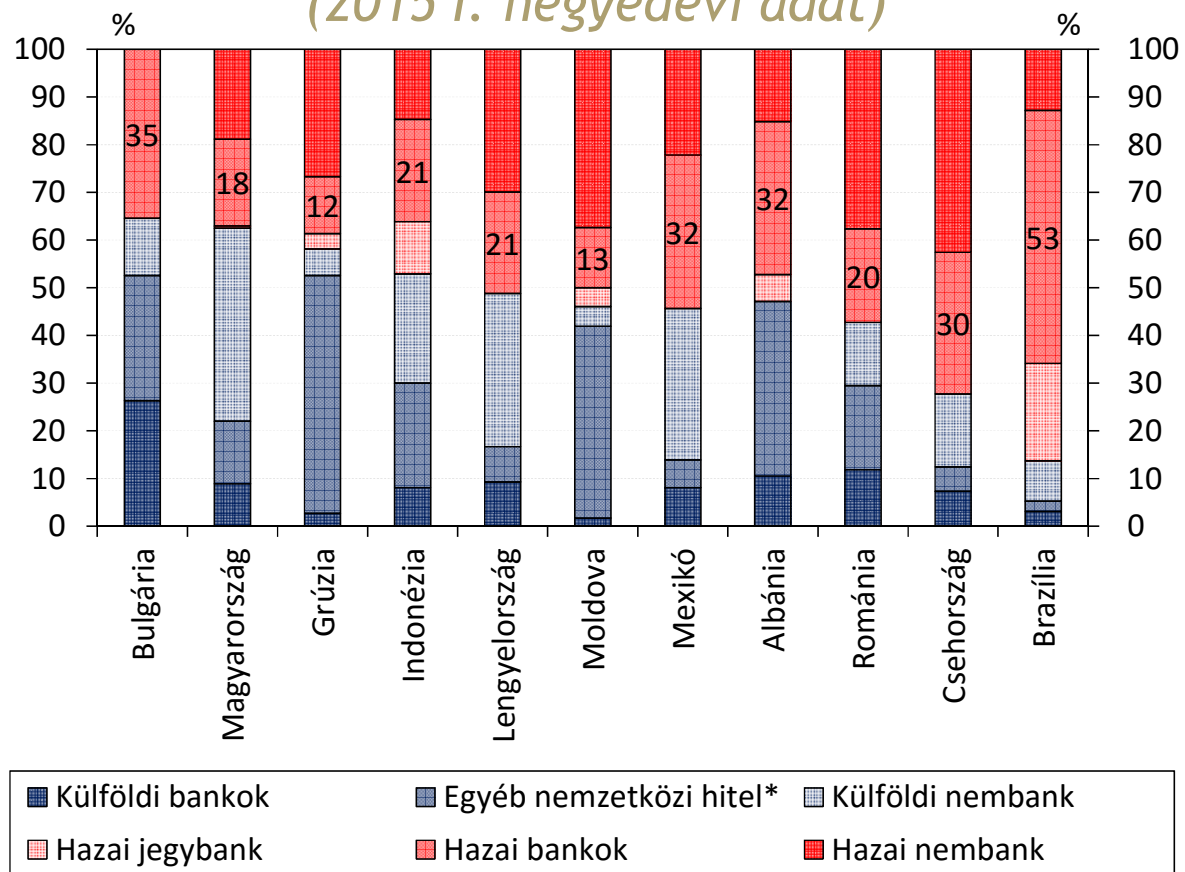
Makroprudenciális szabályok a kockázatok megfékezése, újbóli felépülése ellen

- Az adósságfék szabályozás (PTI, LTV) megelőzi a túlzott lakossági eladósodás/hitelkockázatok felépülését
- A jelzálog finanszírozás megfelelési szabályozás (JMM) mérsékeli az eszköz és forrásoldal lejárat eltérését
- DMM szigorítása, illetve a DEM bevezetése pedig csökkenti a swappiaci kitettséget, továbbá mérsékli az eszköz és forrásoldal devizaszerkezetének eltérését

Önfinanszírozási program: állampapír állomány növelése a jegybanki sterilizációs eszközök helyett

*Az államadósság tulajdonosi szerkezete feltörekvő országokban
(2015 I. negyedévi adat)*

* Megjegyzés: Nemzetközi szervezetektől (pl. EU/IMF) felvett, vagy más kormányközi bilaterális hitelek.

Előttünk álló kihívások

1. Fenntartható növekedést támogató vállalati hitelezés

2. Nemteljesítő hitelállomány (vállalati projekthitelek)

3. Bankrendszeri konszolidáció folytatódása

Előttünk álló kihívások

1. Fenntartható növekedést támogató vállalati hitelezés

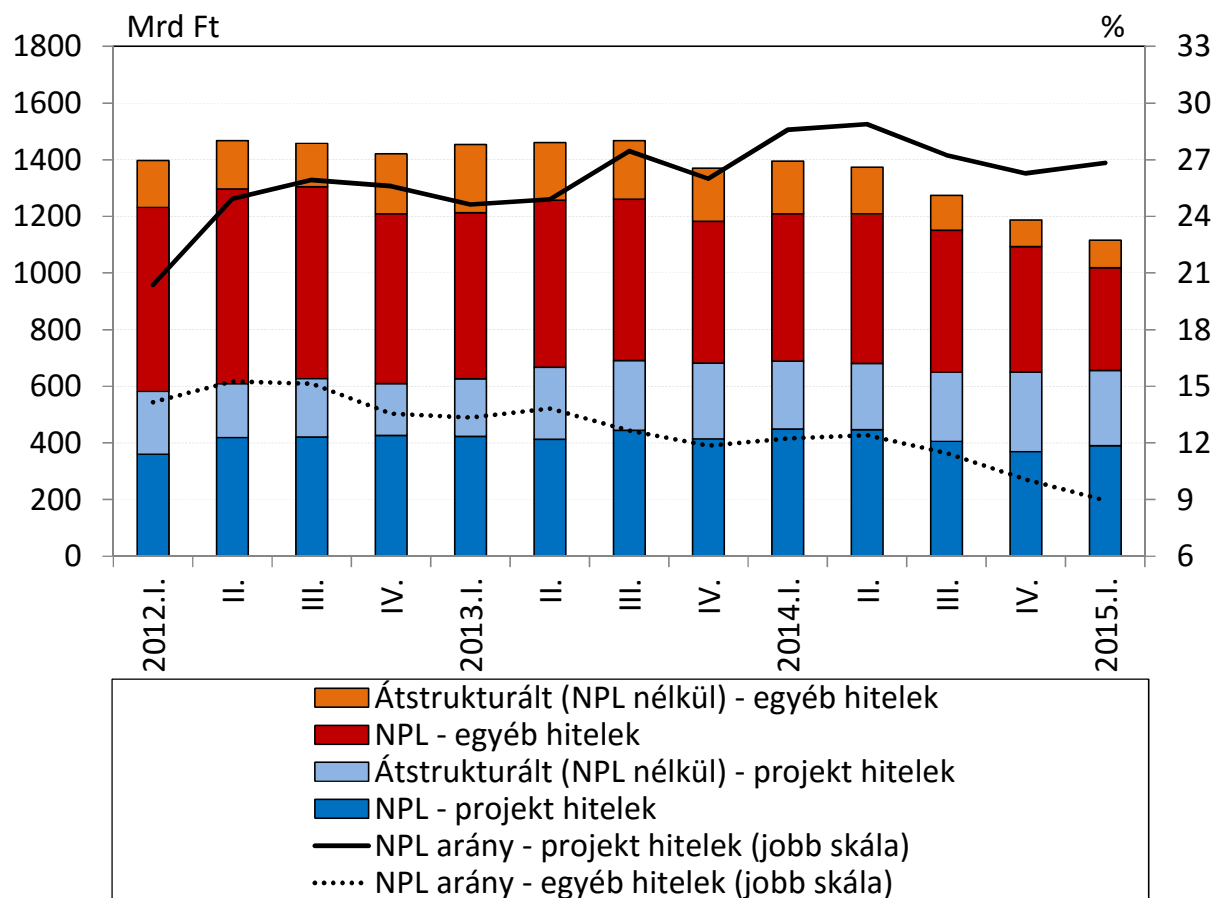
2. Nemteljesítő hitelállomány (vállalati projekthitelek)

3. Bankrendszeri konszolidáció folytatódása

A nemteljesítő projekthitelek tisztítását a MARK Zrt. gyorsíthatja

Nemteljesítő és átstrukturált projekt-, és egyéb vállalati hitelek állománya és aránya a bankrendszerben

A rendszerkockázati tőkepuffer (SRB) a problémás projekthitelek kockázatait mérsékli

A problémás projekthitelek rendszerszintű kockázatot jelentenek, ezért az SRB alkalmazása indokolt

- *A ráta meghatározásának alapja (mutatója) a problémás projekthitel-állomány kockázattal súlyozott értékre (RWA) vetítése lehetne*
- *Az SRB-ráta elméletileg 1 és 3 százalék közötti értéket vehet fel*
- *A tőkepuffert a II. pilléres (SREP utáni) tőkekövetelményeken felül kell teljesíteni, legjobb minőségű (CET1) tőkével*

Az SRB hatására az érintett piaci szereplők sokkálló képessége nő, de közvetve gyorsíthatja a tisztítást is a tőkeköltségek növelésével

A jegybank ezzel elsősorban aktívabb tisztítást vár el, ha ez elmarad, akkor nagyobb biztonságot

Előttünk álló kihívások

1. Fenntartható növekedést támogató vállalati hitelezés

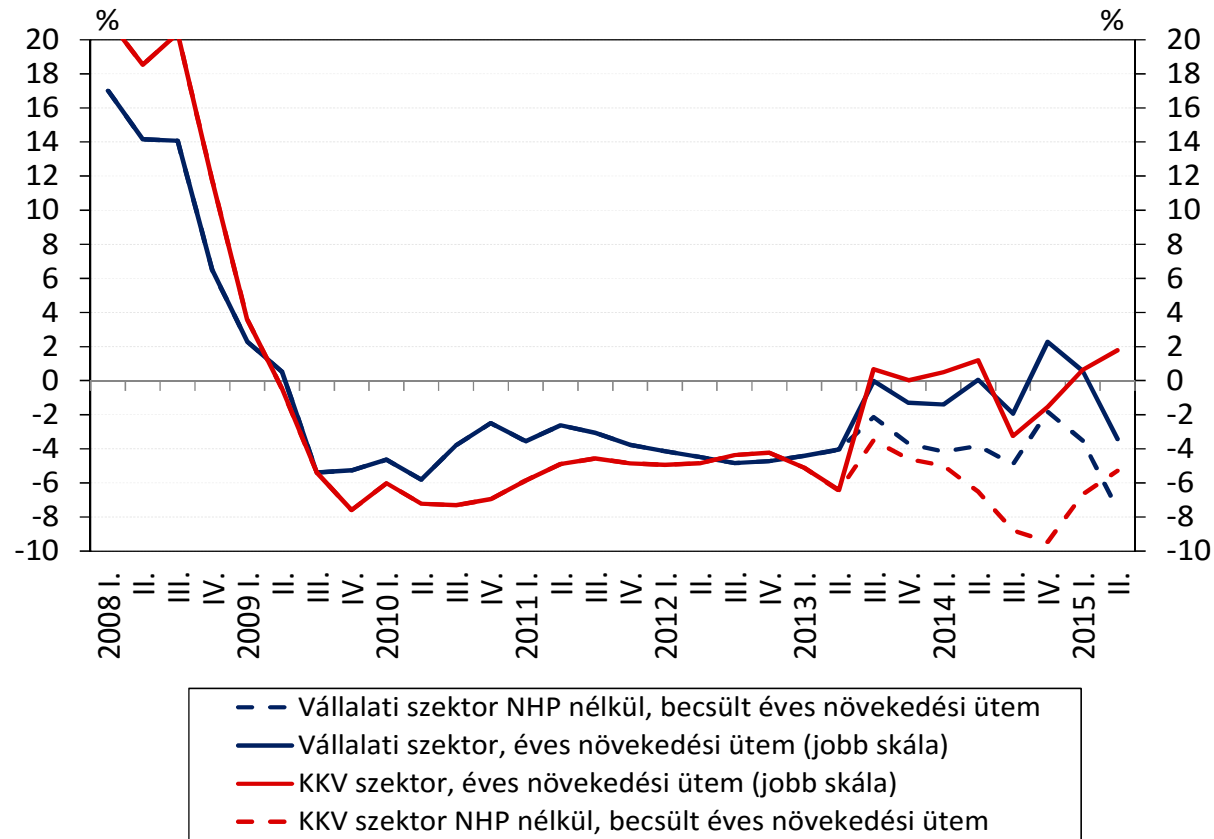
2. Nemteljesítő hitelállomány (vállalati projekthitelek)

3. Bankrendszeri konszolidáció folytatódása

A vállalati hitelezés dinamikája jelentősen elmarad az egészséges növekedést támogató 5 százalékos feletti szinttől

Az NHP hozzájárulása a teljes vállalati és KKV szektor hitelállományának növekedési üteméhez

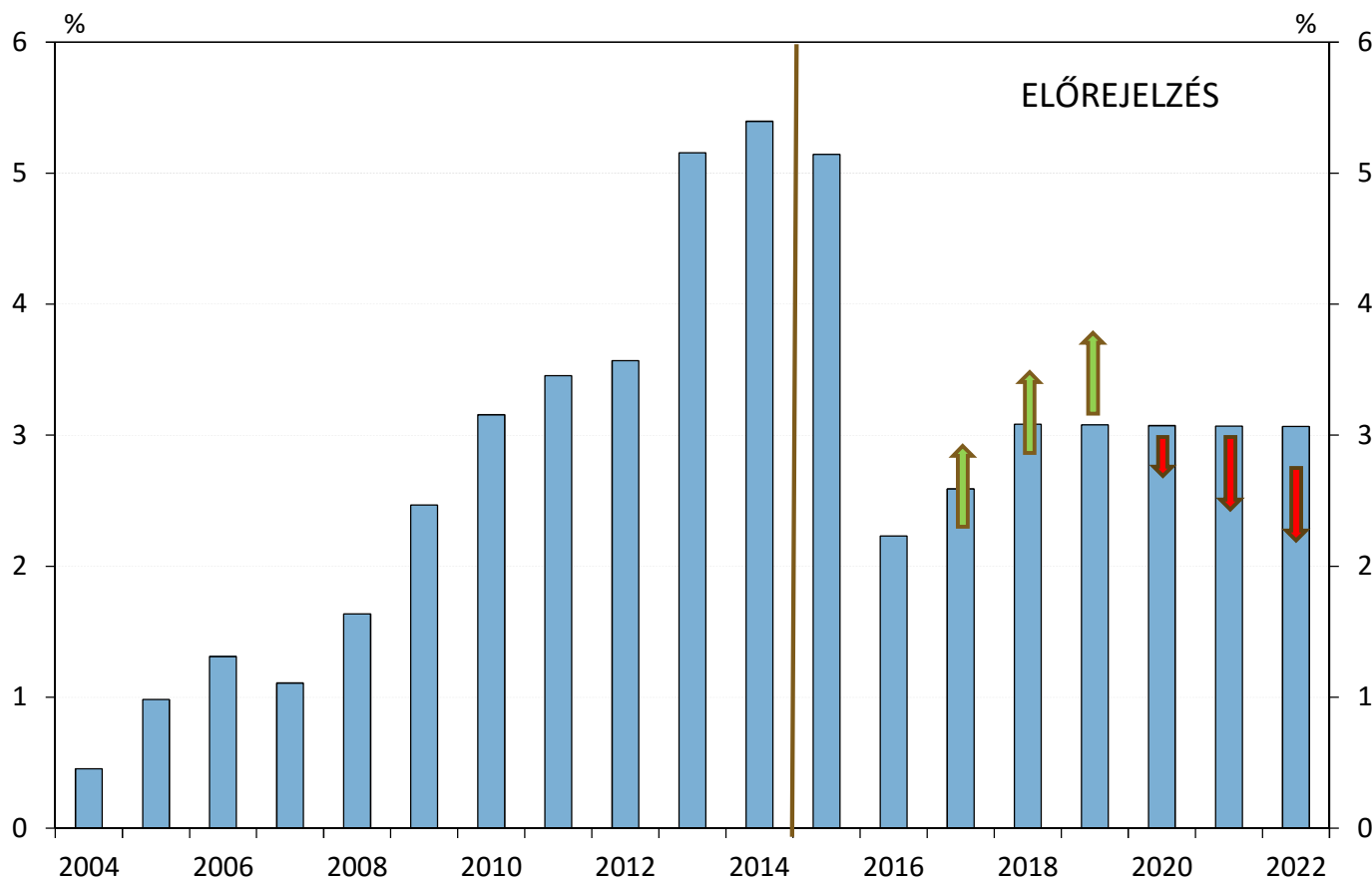
Az NHP jelentősen javította a kkv szektor hitelezési feltételeit

NHP első szakasz	NHP második szakasz
✓ A hitelkiváltások csökkentették a vállalkozások kamatterheit	✓ Gazdasági növekedést leginkább segítő beruházási hitelek a fókuszban
✓ Jelentősen csökkent a kkv szektor árfolyamkitettsége	✓ Minden második hitel 10 millió Ft alatti
✓ Élénkítette a bankok közötti versenyt	✓ Mikroállalkozások nagyobb arányú részesedése
✓ Érdemi az új beruházási hitelek volumene is	✓ Finanszírozási lehetőségek kiszélesítése (lízing, faktoring)
+1%-os GDP hatás (+1% az alapkamat csökkentések miatt)	

Bár az uniós támogatások átmeneti visszaesése várható (mennyiségben visszaesés)...

Az EU-támogatások várható alakulása a GDP százalékában

... az EU-s források szerepe megnőhet a kkv finanszírozásban (minőségben javulás)

- A 2007-2013-as ciklusban 9900 Mrd Ft-nyi támogatásból 1500 Mrd Ft kapcsolódott közvetlenül vállalkozásfejlesztéshez
- Ennek döntő hányada vissza nem térítendő támogatás, míg az NHP keretében hitelekhez, azaz visszatérítendő forrásokhoz jutottak a kkv-k

	Szerződések összege (Mrd Ft)	Ebből KKV-knak (Mrd Ft)	KKV-k száma (db)
NHP	~1600	~1600	~24500
EU-s források közvetlenül gazdaságfejlesztésre	~1500	~450 (10 fő alattiak nélkül)	~6700 (10 fő alattiak nélkül)

Forrás: MNB, palyazat.gov.hu, Miniszterelnökség

- A tervek szerint a 2014-2020-as ciklusban a források mintegy 60%-át fogják közvetlenül gazdaságfejlesztésre fordítani, és nagyobb súlyt kapnak a visszatérítendő támogatások (főként hitel és garancia)

Hosszabb távon a piaci hiteleknek kell felváltaniuk az NHP-t

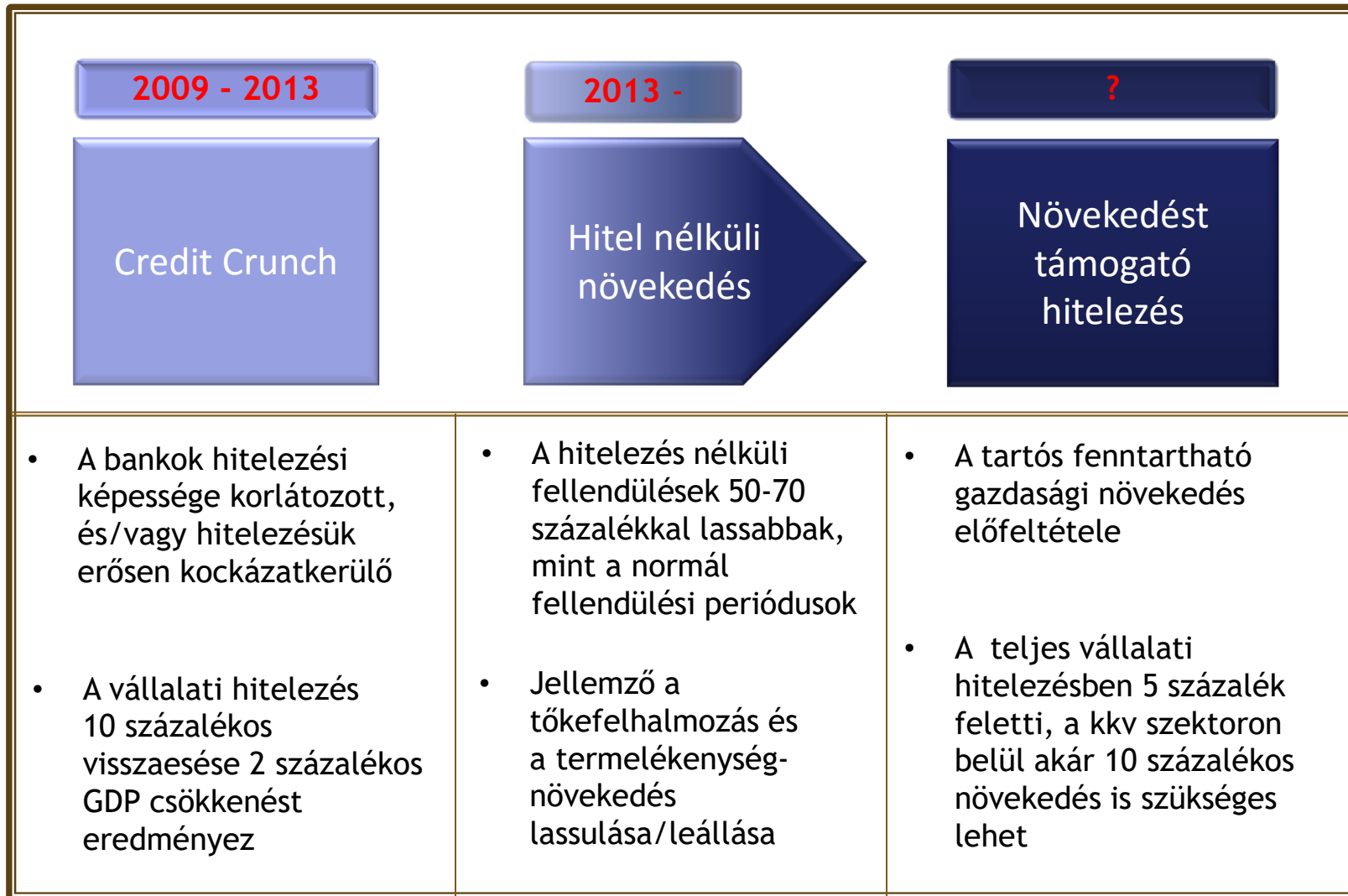
1. *Kérdés: piaci hitelezés helyre tud-e állni kellő mértékben, NHP ugyanis 2016 végéig használható fel*
2. *Kérdés, hogy a piaci hitelek esetén is érvényesülni fognak-e az NHP kedvező kondíciói:*
 - Hosszabb futamidő
 - Fix, alacsony kamat
 - Kisebb, kockázatosabb vállalatok finanszírozása
 - Regionális kiegyenlítetttség
 - Ágazati igények kielégítése

Az NHP kivezetését követően a kkv-k finanszírozását elősegíthetik:

- A bankok növekvő kockázati étvágya
- Garanciaszervezetek nagyobb aktivitása
- Gazdasági növekedés gyorsulása
- Az EU-s források nagyobb arányú elérhetősége a kkv-k számára

Úton a növekedést támogató hitelezés felé

Előttünk álló kihívások

1. Fenntartható növekedést támogató vállalati hitelezés

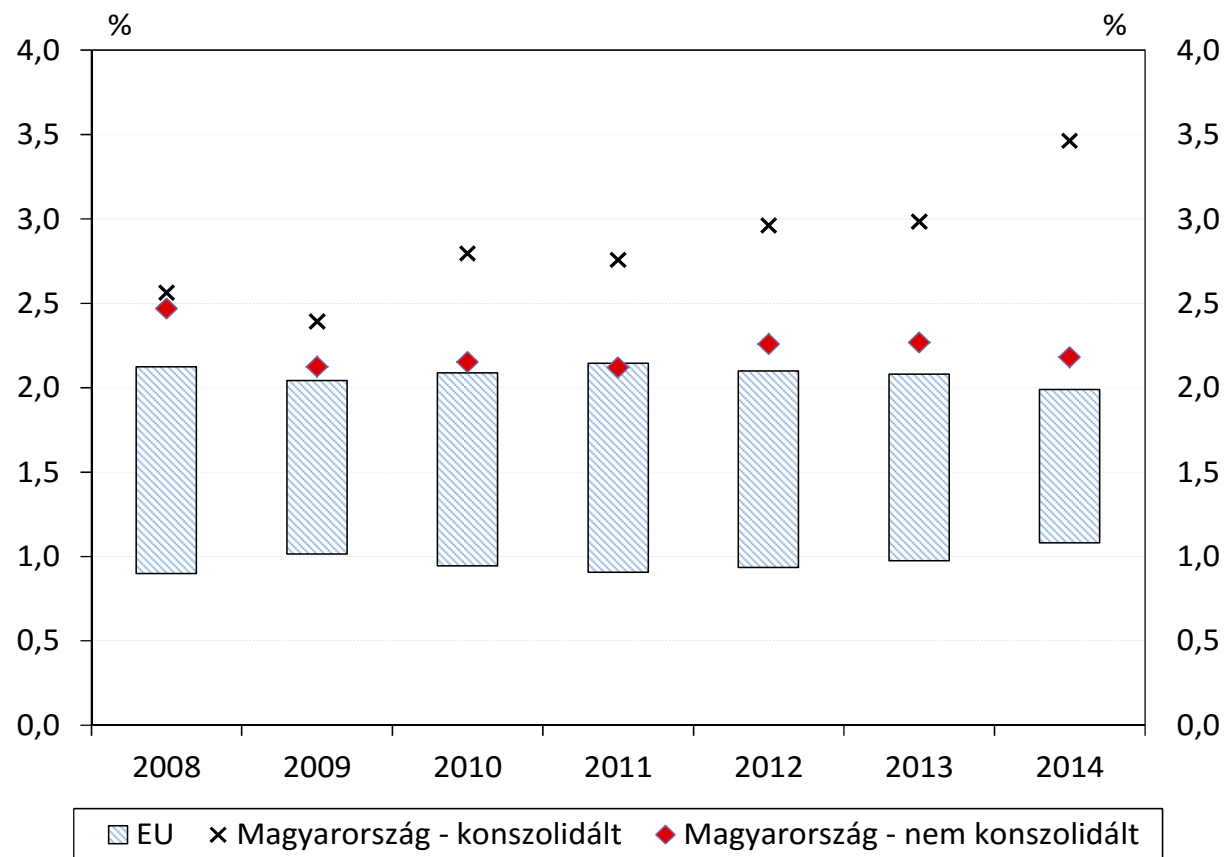
2. Nemteljesítő hitelállomány (vállalati projekthitelek)

3. Bankrendszeri konszolidáció folytatódása

A hazai bankrendszer működése sem eszközarányosan...

Az EU bankrendszereinek eszközarányos működési költség szerinti eloszlása

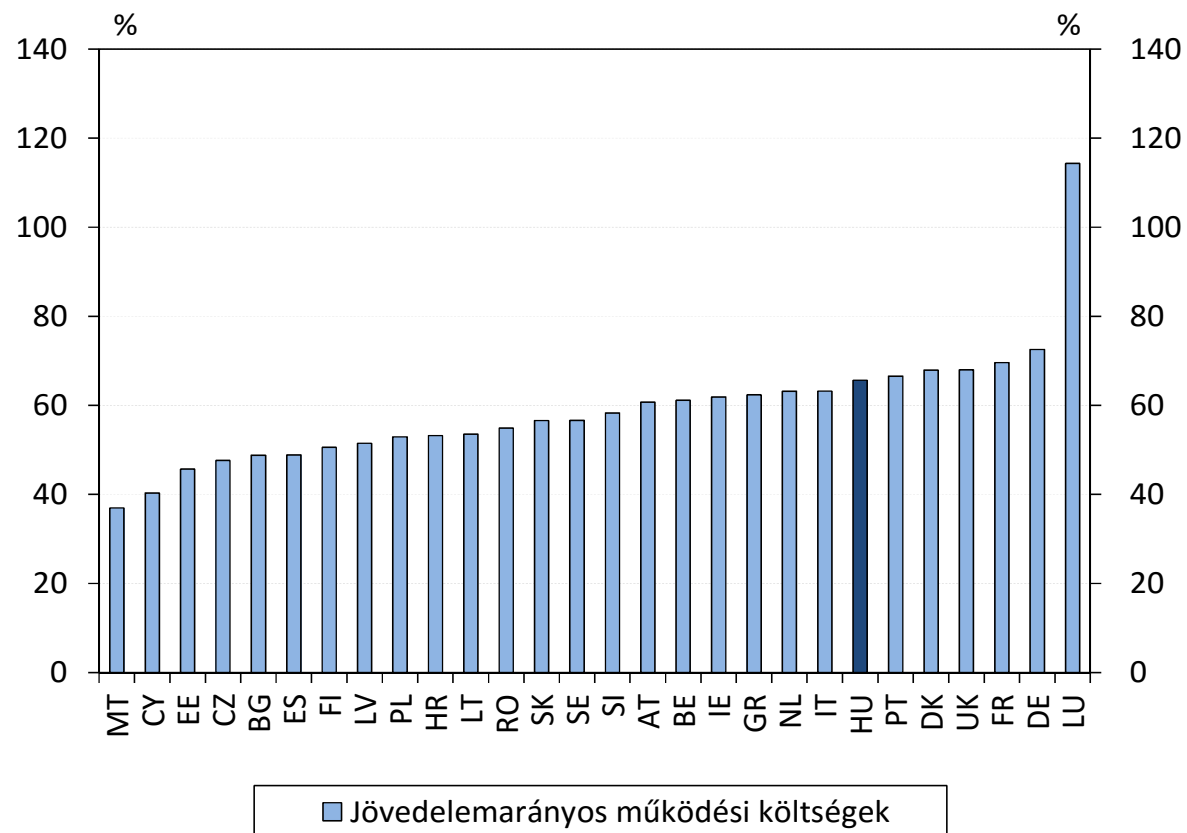

Megjegyzés: Az ábrán az oszlopok a tagállamok bankrendszereinek 20-80 percentilis értékét mutatják.

...sem jövedelemarányosan nem tekinthető költséghatékonyak

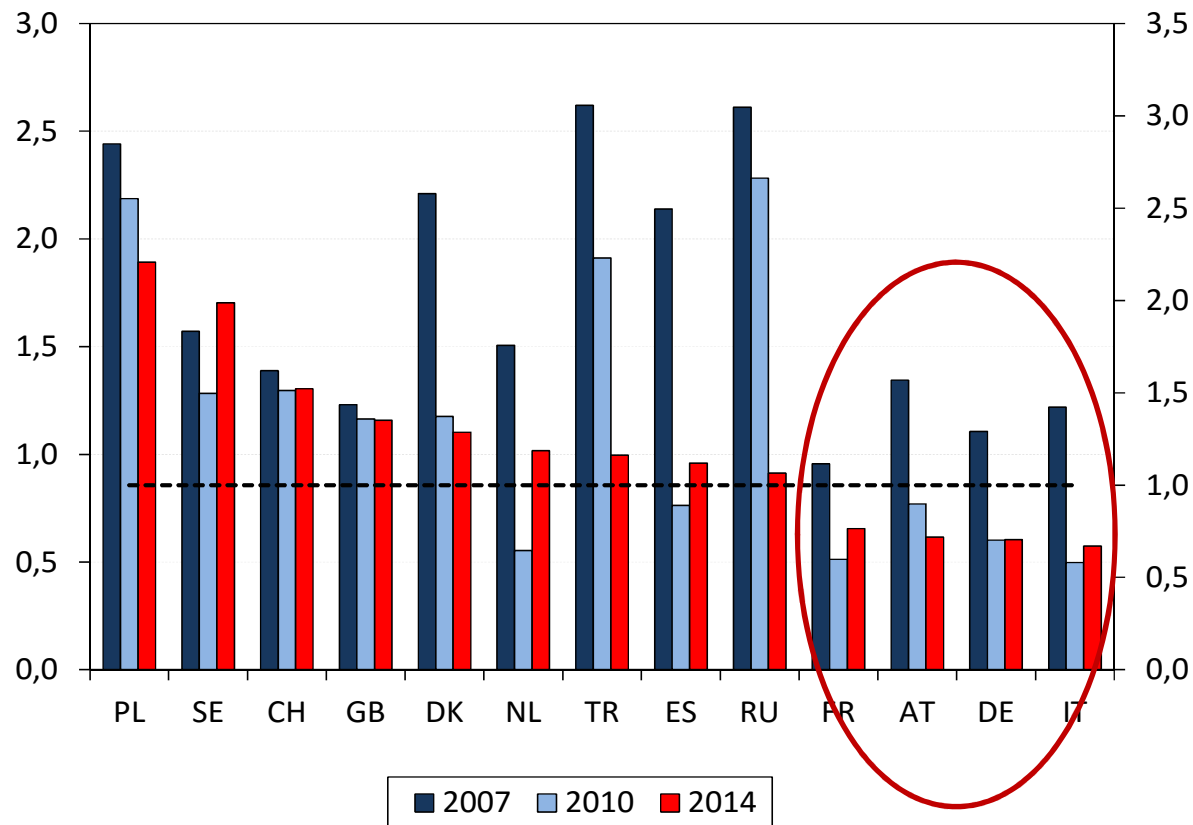
Az EU bankrendszerének jövedelemarányos működési költsége 2014-ben

A nyomott árazás nehezíti a konszolidációt...

Európai országok bankrendszerének medián piaci ár/könyv szerinti érték (P/BV) rátái

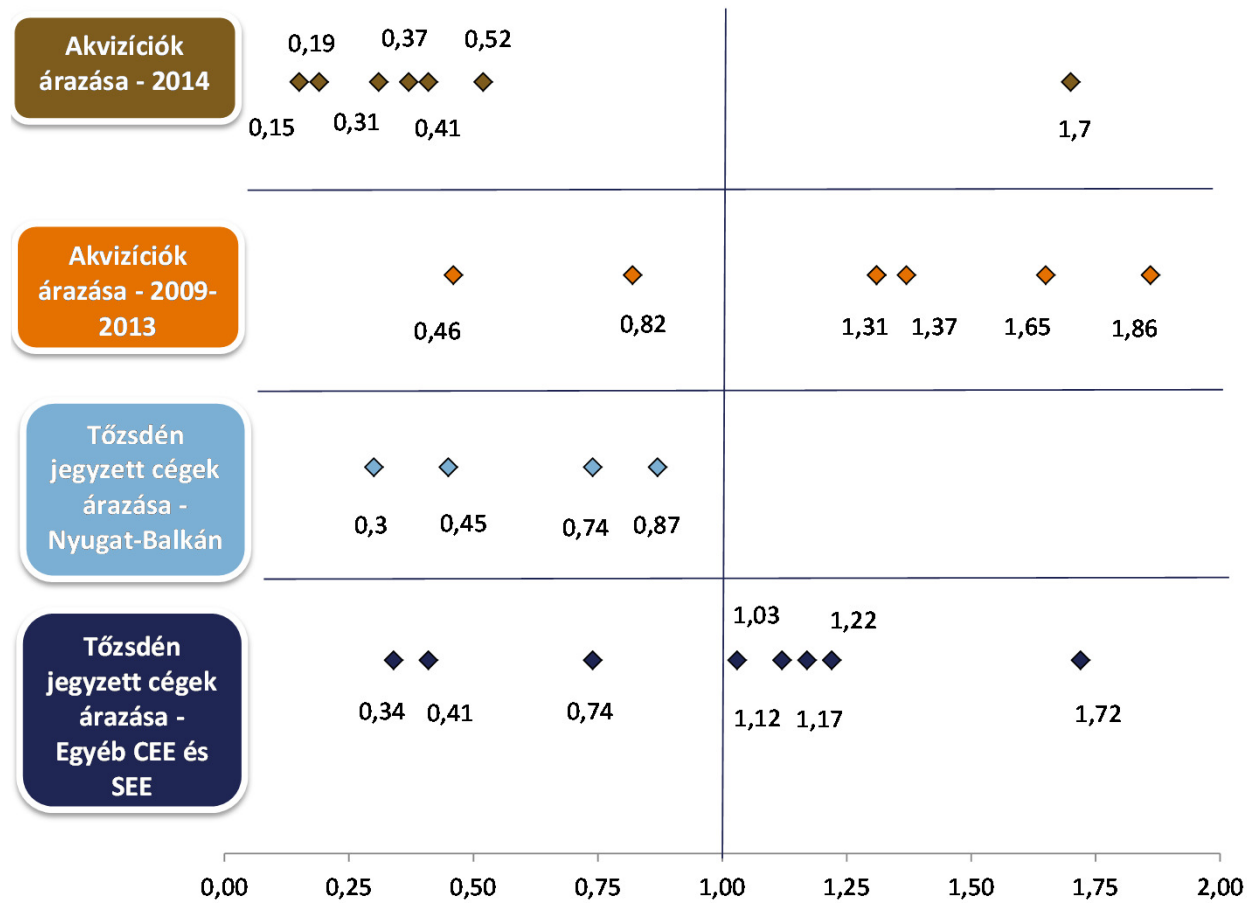

Megjegyzés: a medián P/BV érték minden ország esetében a 2 milliárd USD piaci kapitalizáció fölötti bankok P/BV rátáinak mediánját jelenti.

... ami fokozottan igaz szűkebb régióinkra

Értékelési trendek a CEE/SEE régióban (P/BV ráták tőzsdei árak és akvizíciók alapján)

A passzív bankok is „kivonulók”

- A válság óta visszaeső hitelezés mögött jelentős heterogenitás húzódik meg
- Aktív („itt maradó”): egyes bankok aktivitása a válságot követően kevésbé esett vissza, 2013-tól pedig pozitív növekedést mutat.
 - 5 univerzális bank mellett néhány kisbank sorolható ide
- Passzív („kivonuló”): egyes intézmények hitelezési aktivitása azonban tartósan a szektor átlaga alá került, fiókhálózatukat erőteljesen leépítették
 - 3 univerzális bank és 1-2 közepes bank sorolható ide

Főbb üzenetek

1. Vállalati hitelezés a „credit crunch” után a hitel nélküli növekedés/felzárkózás fázisába kerülhet. Kérdés lesz-e növekedést támogató hitelezés?
 - ✓NHP kivezetésre kerül fokozatosan
 - ✓Felgyorsuló EU-forrás lehívások, de csak 2017-től
 - ✓Nagyobb banki hitelezés
2. MARK Zrt. őszi indulása katalizálhatja a banki portfóliótisztítást
3. A bankrendszer konszolidációja időben elhúzódó folyamat
 - ✓Könyv szerinti érték alatti piaci ár hátráltatja
 - ✓Portfólió tisztítás és javuló növekedési kilátások segíthetik
 - ✓A passzív bankok is „kivonuló” bankok